

SUOMALAIS-NORJALAINEN RAJAVESISTÖKOMISSIO
NORSK-FINSK GRENSEVASSDRAGSKOMMISSJON

Suomalais-norjalaisen rajavesistökomission suositukset 2019

Toimet *Gyrodactylus salaris*-lohiloisen leviämisen estämiseksi

Uusimpien tutkimusten mukaan *Gyrodactylus salaris* -lohiloista on todettu Tuuloma- ja Kuolajoessa Venäjällä. Lohiloisen muodostaa vakavan uhan Barentsinmereen laskevien vesistöjen lohikannoille. Lohiloisen aiheuttamalla tartunnalla on mittavat ekologiset ja yhteiskunnalliset seuraukset rajavesistöille ja erityisesti saamelaiskulttuurille. Tartunnan leviämisen estäminen on asetettava etusijalle johtuen mahdollisen tartunnan laajamittaisista vaikutuksista yhteiskuntaan, kulttuuriin ja ympäristöön.

- Suomalais-norjalainen rajavesistökomissio painottaa, että vesistöjen eri käyttäjäryhmille suunnattua tiedotustyötä lohiloisesta laajennetaan ja vahvistetaan Norjassa, Suomessa ja Venäjällä
- Komissio pitää tarpeellisena sitä, että asiassa vastuulliset viranomaiset tiivistävät yhteistyötään ja koordinoivat ennaltaehkäiseviä toimiaan. Komissio pyytää Norjan ja Suomen viranomaisia olemaan yhteydessä Venäjän viranomaisiin siten, että ryhdytään välittömiin toimenpiteisiin loisen leviämisen rajoittamiseksi ja torjuntatoimiin vesistöissä, joihin lohiloinen on levinnyt.
- Suomalais-norjalainen rajavesistökomissio suosittelee, että Norjan ja Suomen vastuulliset viranomaiset päivittävät olemassa olevat riskiarviot ja arvioiden perusteella tarvittaessa toteuttavat konkreettisia ennaltaehkäiseviä toimia rajavesistöissä

Luonnonloheen liittyvän tutkimustoiminnan lisääminen kalojen elinkierron merivaiheessa

Luonnonlohi on tärkeä laji joki- ja vuonoekosysteemeissä. Lohen kalastuksella on myös erittäin suuri merkitys paikallisyhteisöille, sekä taloudellisesti, kulttuurisesti että asukkaiden hyvinvoinnin kannalta.

Monet vaarat uhkaavat luonnonlohikantojamme. Luonnonlohikantojen tilan ja uhkien tutkimukseen jokivaiheessa on käytetty suhteellisen paljon resursseja. Loheen, erityisesti smoltteihin, kohdistuvat uhat merivaiheessa ovat heikommin tunnettuja ja tilanteesta tarvitaan lisää tietoa. Uhkia ovat mm. kalankasvatuslaitoksista karanneet kalat, lohitäi ja tietyt tulokaslajit, kuten kyttyrälohi.

- Suomalais-norjalainen rajavesistökomissio suosittelee, että Norjan ja Suomen viranomaiset ja tutkimuslaitokset lisäävät luonnonloheen liittyvää tutkimustoimintaa meressä ja siihen kohdennetaan riittävät resurssit.